

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רמ"ש 64311-03-17

רמ"ש 27005-05-17

לפני כבוד השופט שאל שוחט

מבקשים

ע"י בייכ עו"ד ורדה חקלאי

נגד

משיבים

ע"י בייכ עו"ד סיגל הופמן

פסק דין

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10
- 11
- 12
- 13
- 14
- 15
- 16
- 17

לפניי שתי בקשות רשות ערעור על החלטות בית המשפט לענייני משפחה במחוז תל-אביב (כב' השופטת תמר סנונית, בתמ"ש 32640-01-17 ותמ"ש 51186-01-17), האחת מיום 27.2.17 (רמ"ש 64311-03-17) והשנייה מיום 3.5.17 (רמ"ש 27005-05-17).

העובדות הצריכות לעניין

המבקשת והמשיב הינם בני זוג שנישאו בשנת 2009. מנישואיהם נולדו ילדים. מהם בגירים, נכון להיום. מזה מספר שנים הצדדים פרודים ואינם מתגוררים תחת קורת גג אחת. במהלך חיי הנישואין התגוררו הצדדים מספר שנים בבית [REDACTED] (להלן: "הבית"). מדובר בבית שרשום אמנם משנת 2009 באופן בלעדי על שם המבקשת, אלא שביום 27.2.11 הגיעו הצדדים להסכם ממון שאושר וקיבל תוקף של פסק-דין לפני בית המשפט קמא ([REDACTED]), ולפיו על אף הרישום, הזכויות בבית יחולקו בין המבקשת, המשיב [REDACTED] ילדי הצדדים באופן שלכל אחד מהם יהיה שליש מהזכויות בבית (1/3 למבקשת, 1/3 למשיב ו-1/3 לילדים).

**בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים
אזרחיים**

רמ"ש 17-03-64311 ה.נ. נ' ק

רמ"ש 17-05-27005 ה.נ. נ' ק

1 במהלך נישואיהם, בשנת 2011, רכשו הצדדים בית [REDACTED], שגרשם על שם שניהם בחלקים שווים
2 (להלן: "הבית"). לצורך רכישת הבית נטלו הצדדים הלוואה מבנק [REDACTED] בסכום של כ-2
3 מיליון דולר. להבטחת פירעון ההלוואה רשמה המבקשת משכנתא על הבית [REDACTED] לטובת בנק
4 [REDACTED]. בהתאם להסכם ההלוואה אותו חתמו הצדדים עם הבנק, התחייבו הצדדים לפרוע את
5 ההלוואה בשלמותה עד לחדש מרץ 2016.

6
7 בשנת 2014 עזב המשיב את הבית [REDACTED] ועבר להתגורר בגפו בבית [REDACTED] המבקשת והילדים
8 נותרו להתגורר בבית [REDACTED] עד לחדש מאי 2016 אז השכירה המבקשת את הבית [REDACTED] ועברה
9 להתגורר עם ילדיה במלון דירות [REDACTED], הסמוך לבית [REDACTED] בו נותר להתגורר המשיב.
10 בחודש אפריל 2016 פעלו הצדדים בהסכמה להארכת תוקף ההלוואה המנובטחת במשכנתא על הבית
11 [REDACTED] עד למאי 2017. בהמשך פעלו הצדדים פעם נוספת לקבלת ארכה לפירעון המשכנתא וזאת עד
12 לחדש אוגוסט 2017.

13
14 ביום 15.1.17 הגישה המבקשת תביעה לבית המשפט קמא לפירוק השיתוף בבית [REDACTED] בדרך של
15 מכירתו למרבה במחיר וסילוקה של ההלוואה שנלקחה מבנק [REDACTED] מהתמורה שתקבל בנינו
16 (תמ"ש 17-01-32640).

17 ביום 23.1.17 הגיש המשיב תביעה לבית המשפט קמא במסגרתה עתר לפירוק השיתוף בבית [REDACTED]
18 כד בבד עם הבית [REDACTED] (תמ"ש 17-01-51186).

19 ביום 29.1.17 הגיש המשיב לבית הדין הרבני האזורי תביעת גירושין אליה כבד את "ענייני הרכוש
20 המשותף, החזר מתנות ואיזון משאבים", למעט פירוק השיתוף בנכסי המקרקעין.

21 ביום 23.2.17 הגישה המבקשת לבית המשפט קמא תביעה לביטול הסכם הממון (תמ"ש 17-02-52556
22 (17) בטענה כי לא הבינה את משמעותו ותוצאותיו, טעות, חטעייה, עושה הגובה במרמה זכות לחזור
23 ממתנה ועוד. במסגרת התביעה עתרה המבקשת להורות כי היא הבעלים הבלעדי של הבית [REDACTED]
24 וכי למשיב אין כל זכויות בו או בנינו.

25
26 ביום 27.2.17 בתום דיון שקיים בית המשפט קמא בתביעות הצדדים לפירוק שיתוף, ניתנה החלטת
27 בית המשפט קמא המורה על פירוק השיתוף בשני הנכסים – הבית [REDACTED] והבית [REDACTED], והממנה
28 את באות כוח הצדדים לכונסות נכסים לצורך האמור. בית המשפט קמא נימק את החלטתו כי יש

**בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים
אזרחיים**

רמ"ש 17-03-64311-03 נ/ב

רמ"ש 17-05-27005-05 נ/ב

1 לפרק את השותמות בזכויות בשני הבתים בד בבד, בין היתר מן הטעם לא מצא עילות הגנה ממשיות
2 בשתי התביעות; הצדדים אינם מתגוררים תחת קורת גג אחת כבר מספר שנים ופניהם לגירושין;
3 בטרם החליטים המשפטיים נעשו ניסיונות להגיע להסכם והבית [REDACTED] הוצע למכירה בהסכמה על
4 ידי שני הצדדים, הבית [REDACTED] לא מהווה דירת מגורים שיש להבטיח זכויות כל שהן בה ואין בתביעת
5 המבקשת לביטול הסכם הממון כדי להורות על עיכוב וביטול למעשה של ההסכם שקיבל וְתִקֵף של
6 פסק-דין.

7
8 על החלטת בית המשפט קמא שהורתה על פירוק השיתוף בבית [REDACTED] (להכביל מהבית [REDACTED])
9 הגישה המבקשת ביום 29.3.17 את בקשת רשות הערעור שלפניי (רמ"ש 17-03-64311) בד בבד עם
10 בקשה לעיכוב ביצוע אותה החלטה. ביום 30.4.17 נעתרתי לבקשת המבקשת לעיכוב ביצוע פירוק
11 השיתוף בבית [REDACTED], לא מטעמי המבקשת אלא מהטעם שלא היה ברור לי כיצד ניתנה החלטה
12 לפירוק השיתוף בבית [REDACTED] בשנת שילדי בני הזוג (חלקם בגירים וחלקם קטינים) לא היו צד
13 לתובענה ומשנתן על ידי הצדדים כי יש להם זכויות בנכס "גם אם אובליגטוריות כשל המשיב".

14
15 בעקבות החלטתי זו ניתנה ביום 3.5.17 החלטת בית המשפט קמא ולפיה משעוכב פירוק השיתוף בבית
16 [REDACTED] יש להקפיא גם הליכי פירוק השיתוף בבית [REDACTED] בית המשפט קמא נימק החלטתו זו
17 בכך שהחלטתו מיום 27.2.17 על פירוק השיתוף בשני הבתים נבעה מהצורך בפירוק נכסים כולל של
18 נכסי המקרקעין ולא לשיעורין. עוד ציין כי ראוי היה שהצדדים יפעלו בשיתוף פעולה שמיטיב עם
19 שניהם, אך משאין זה המצב אין מקום להיעתר להמשך פירוק השיתוף בנכס אחד והשהיית פירוק
20 השיתוף בנכס השני.

21
22 על החלטה זו של בית המשפט קמא הגישה המבקשת את בקשת רשות הערעור השנייה שלפניי (רמ"ש
23 17-05-27005).

24
25 לשתי בקשות רשות הערעור התבקשו וניתנו תשובות מטעם המשיב. הצדדים נתנו הסכמתם לדיון
26 בבקשות כאילו ניתנה הרשות והוגש ערעור על פי הרשות שניתנה ולראות בכתבי טענותיהם כסיכומים
27 בכתב (לרבות בסיכומי התשובה מטעם המבקשת שהוגשו ביום 28.6.17).

28

**בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים
אזרחיים**

רמ"ש 17-03-64311 ני

רמ"ש 17-05-27005 ני

1 עיקר טענות המבקשת הן כי שגה ביהמ"ש קמא משלא הבחין בין שני נכסי המקרקעין: הבית
2 , ששוויי לטענתה כ-12 מיליון ₪ ושרשום על שם הצדדים בחלקים שונים ושלצורך רכישתו
3 ושימוצו נלקחה משכנתא בשווי של 7 מיליון ₪ שמועד פירעונה, הנדחה, הוא בתודש אוגוסט הקרוב;
4 לעומת הבית , ששוויי לטענתה כ-50 מיליון ₪ כשהמבקשת מתנגדת מזכויותיו של המשיב
5 בנכס בעקבות הטכס הממון שאושר וקיבל תוקף של פס"ד בשנת 2011, בתביעה שהגישה לאחרונה
6 לביטול. המשכנתא להבטחת סכום החלואה שנקלחה לצורך רכישת הבית , שמועד פירעונה
7 (שהוא ר"מ מול הבנק שניהלו הצדדים בעבר) קרוב ביותר (אוגוסט 2017) רשומה על הבית
8 , כך שאם לא תסולק החלואה בסך 7 מיליון ש"ח לבנק יפעל הבנק למימוש הבטוחה
9 המוחזקת בידו – ויטול למכירת הבית . המבקשת טוענת כי בכך עלול המשיב, שאין לו
10 לטענתה כל חלק ונחלה בבית , לגרום נזק בלתי הפיך משיימכר ע"י הבנק "בנזיד עדישים".

11

12 המשיב טוען מנגד כי צדק בית המשפט קמא בקביעתו כי יש לפרק את השותפות בזכויות בבית
13 , כמו גם בבית , בד בבד, בין היתר מן הטעם שהצדדים אינם מתגוררים תחת קורת
14 גג אחת כבר למעלה משלוש שנים, פניהם לגירושין, נעשו ניסיונות בעבר למכירת הבית שלא
15 צלחו, יש לחלק בין הצדדים את רכושם ומשכך אין לגזור גזירה שונה בין פירוק השיתוף ביחס לזכויות
16 בבית , ופירוק השיתוף בזכויות בבית . לטענת המשיב, מסקנת בית המשפט קמא כי
17 יש לפרק את השיתוף בשני נכסי המקרקעין מתבקשת ועלול בקנה אחד עם העקרונות המשפטיים
18 המנחים בסוגיית פירוק השיתוף, ואל לבית משפט של ערעור להתערב בשיקול דעתו זה.

19

20 בסיכומי התשובה נותנת המבקשת את הדגש על ייתודו של הבית , ו"שווי האגדי" מה שמקשה
21 על מכירתו ועלול להביא להפתתה ניכרת בשווי מקום בו יימכר במכירה כפויה. המבקשת מאשרת כי
22 מזה שנתיים מנסה למצוא קונה לבית , תמורת שווי ראוי, אך ללא הצלחה, בעוד שעבור הבית
23 מתקבלות הצעות רציניות לרכישה בנקל. לטענת המבקשת, מי שמנצל את החליף השיפוטי
24 לרעה הוא דווקא המשיב שבמסגרת תביעתו לגירושין, שהוגשה שבוע לאחר תביעתו לפירוק השיתוף
25 בבית המשפט קמא, כרך את כל יתר ענייני הרכוש. בכך למעשה המשיב הוא שנטל מביית המשפט קמא
26 את שיקול הדעת והסמכות לדון ולהכריע במכלול עניינים של הצדדים ולבצע איזון זכויות כראוי.
27 בנסיבות אלו עותרת המבקשת לכך שהליך כינוס הנכסים לגבי הבית , יוקפא עד למציאת
28 הקונה "אשר יסכים לשלם את שווי המלא של הבית" תוך שבה בעת תנוהל תביעתה לביטול הסכס
29 הממון המקנה למשיב זכויות בבית .

30

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רמ"ש 17-03-64311 ני

רמ"ש 17-05-27005 ני

דין והכרעה

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10
- 11
- 12
- 13
- 14
- 15
- 16
- 17
- 18
- 19
- 20
- 21
- 22
- 23
- 24
- 25
- 26
- 27

לאור הסכמות הצדדים אני מחליט לתת רשות ערעור ולדון בבקשות רשות הערעור כבערעור.

המחלוקת בין הצדדים היא בשאלה האם צדק בית המשפט קמא בהחלטותיו כי על פירוק השיתוף להיעשות באופן כולל בשני נכסי המקרקעין וכי בהיעדר שיתוף פעולה מטעם הצדדים, אין מקום להקדים את פירוק השיתוף בבית [REDACTED], בטרם יפרוק השיתוף בבית [REDACTED].

הרציונל העומד מאחורי החלטת בית המשפט קמא מיום 3.5.17 הוא אותו הרציונל שעומד מאחורי החלטתו מיום 27.2.17 - פירוק השותפויות בזכויות בשני נכסי המקרקעין בד בבד, משקצו החיים המשותפים.

המבקשת היא אמנם בעלים רשום של מחצית מהבית [REDACTED], ובמעמדה ככזה קיימת בידיה זכות קניין לפרק השיתוף הכפוי במקרקעין בכל עת. בפסיקה נקבע שהשעיית זכות קניינית זו תעשה על ידי בית המשפט, הערכאה הדיונית, תוך ביצוע מלאכת של איזונים. לבית המשפט לענייני משפחה, שיקול דעת רחב בביצוע מלאכה זו.

"המדובר אמא בהשעיית זכותו הקניינית של בעל דין להשתחרר משותפות במינה (זכות הקבועה בסעיף 37א) לחוק המקרקעין), אך פגיעה זו נעשית לתכלית ראויה (הגעה להסדר כולל וסופי בין הצדדים), ועל בית המשפט לוודא שהיא נעשית אך במידה שאינה עולה על הנדרש, והאופן המשרת את התכלית האמורה. השכל הישר היא יועץ טוב בכגון דא" (ראו בע"מ 8873/06 פלוני נ' פלונית, סעיף ט"ו לפסי"ד של כ"י השופט רובינשטיין. הדגשות שלי ש.ש.).

על שיקול הדעת הרחב שניתן לבית המשפט לענייני משפחה, היא הערכאה הדיונית, במלאכת האיזונים, עמד בהרחבה כ"י השופט א. זגורי בתמ"ש (טב"ן) 8856-07-10 פלוני נ' אלמונית, מיום 11.11.2010.

**בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים
אזרחיים**

רמ"ש 64311-03-17 נ' 1

רמ"ש 27005-05-17 נ' 2

1 "ניתן להיווכח מפסיקת בית המשפט העליון, כי בעידן בית המשפט לענייני משפחה, נתון לבית
2 משפט זה מתחם נרחב של שיקול דעת שיפוטי בכל הנוגע לקביעת המועד שבו יודה על פירוק
3 השיתוף ובכל הנוגע לבהינתן דרישת שותף במקרקעין " לפרק השיתוף בכל עת" כמשמעות תיבה זו
4 בסעיף 37(א) לחוק המקרקעין, התשכ"ט – 1969.

5
6 אמנם כל שותף יכול לדרוש פירוק השיתוף בכל עת, אך זכות זו אינה מוחלטת והיא נתונה לבקרה
7 שיפוטית של בית המשפט לענייני משפחה בשים לב לשיקולים מתחום דיני המשפחה שהם
8 שיקולים חוקתיים.

9 ...
10 התנועה על ציר ההחלטות האפשריות, בין קוטב ההחלטה בדבר פירוק שיתוף מידי בדירת המגורים
11 של בני הזוג לבין קוטב ההחלטה בדבר עיכוב פירוק השיתוף או דחייתו לזמן מסוים, היא תנועה
12 משולבת המוכפפת לערכים ולנסיבות גם יחד; הנסיבות הן אמנם תמיד ספציפיות אך גם כפופות
13 לתכליות כלליות שנקבעו במסיקה ובין אלה לאלה מתקיימים יחסי גומלין. יחסי הגומלין משרטטים
14 את נתיב ההכרעה השיפוטית " (ס' 42-34 לפסח"ד הדגשות במקור ש.ש.).

15
16 באותה פרשה מנה השופט זגורי, מבחן העזר הנדרשים – שאינם בגדר רשימה סגורה – לצורך קבלת
17 ההכרעה הנכונה:

- 18
- 19 א. הסיכוי להגיע להסדרה תלויה וכוללת של הסכסוך בתוך זמן סביר.
- 20 ב. מורכבות הסכסוך.
- 21 ג. התלשת כוח מיקוח וסחיטה של בן הזוג האחר.
- 22 ד. הנוק העלול להיגרם מעיכוב פירוק השיתוף.
- 23 ה. השלכות על צדדים שלישיים.
- 24 ו. העלאת דרישת הפירוק בתום לב.
- 25
- 26

27 ניכר כי שיקולים אלו נשקלו על ידי בית המשפט קמא לעת שנתן החלטתו מיום 27.2.17 לפיה יפרוק
28 השיתוף בשני הזבתיים, כמו גם בהחלטתו מיום 3.5.17 להקפיא את הליך פירוק השיתוף בבית
29 משקמה מניעה שיפוטית לפירוק השיתוף בבית משפט (בעקבות החלטתי להיעתר לבקשת
30 המבקשת לעיכוב ביצוע ההחלטה מיום 27.2.17 בכל הנוגע לבית משפט).

31

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רמ"ש 64311-03-17 נ.י.

רמ"ש 27005-05-17 נ.י.

1 בית המשפט קמא נימק החלטתו לפיה על פירוק השיתוף בבתיים להיעשות באופן כולל משלא מצא
 2 עילות הגנה ממשיות בשתי התביעות לפירוק השיתוף; הצדדים אינם מתגוררים תחת קורת גג אחת
 3 כבר מספר שנים ומניחים לגירושין; בטרם החליטים המשפטיים נעשו ניסיונות להגיע להסכם והבית
 4 הוצע למכירה בהסכמה על ידי שני הצדדים; הבית הוצע לא מהווה זירת מגורים שיש
 5 להבטיח זכויות כל שהן בה ואין די בתביעת המבקשת לביטול הסכם הממון כדי להורות על עיכוב
 6 וביטול למעשה של ההסכם שקיבל תוקף של פסק-דין.

7
 8 בהחלטתי מיום 4.6.17 לדחות בקשת המבקשת לעיכוב ביצוע ההחלטה מיום 3.5.17 עמדתי על טעמים
 9 נוספים שיש בהם כדי להצדיק את החלטת בית המשפט קמא שלא להבחין בין הנכסים;

10
 11 ראשית, בענייננו יש קשר מובהק בין הנכסים – הבית הוביל והבית כאמור אין מחלוקת
 12 כי הבית שייך לצדדים בחלקים שווים. הזכויות בבית רשומות אמנם על שם
 13 המבקשת לבדה אך אין מחלוקת כי לפי הסכם ממון שאושר וקיבל תוקף של פסק-דין לצדדים
 14 זכויות בעלות זהות גם בבית הרף הרישום. עת פנו הצדדים לרכוש את הנכס
 15 הייתה זו המבקשת שנתנה לבנק כבטוח את זכויותיה בנכס לצורך החזר אותה הלוואה.
 16 רוצה לומר – מלכתחילה הייתה זו המבקשת שעירבה בין הנכסים וידעה, או הייתה צריכה לדעת,
 17 שמקום ולא תפרע הלוואה שכספיה שימשו לרכישת הנכס, עלול הנכס להימכר
 18 על-ידי הבנק לצורך פירעונה.

19
 20 שנית, המבקשת מרבה להצביע על הדחיפות למימוש הזכויות בבית על מנת שניתן יהיה
 21 לפרוע את המשכנתא המוטלת על הבית, וטוענת כי המשיב נוהג בחוסר תום לב "תוך ניצול
 22 לחץ הזמנים הצפוף שנוצר עד למועד פירעון הלוואה". נשאלת השאלה מה מניע המבקשת עד כה
 23 להגיע להסכמות עם המשיב בקשר לפירעון הלוואה האמורה. ואם בחרה היא להתכחש להסכם
 24 הממון שכרתה עם המשיב ושמבטיח את זכויותיו בנכס מה מניע ממנה להגיש תביעה
 25 לביטול אותו הסכם עד כה ומדוע השתהתה עד לאחר שהמשיב פעל והגיש תביעה לפירוק השיתוף
 26 בשני הנכסים? על פני הדברים, מי שביקש להתנער ממצבת הזכויות שהייתה ידועה לצדדים עד
 27 לאחרונה – הייתה המבקשת ולא המשיב.

28

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רמ"ש 17-03-64311 נ' 17

רמ"ש 17-05-27005 נ' 17

- 1 שלישית, מכירת הנכס אינה "פרה קדושה". כפי שצוין ביהמ"ש קמא בהחלטתו מיום
- 2 27.2.17 (בס' 7 להחלטה) גם עובר להליכים המשפטיים האחרונים ניסו הצדדים להגיע להסכם
- 3 והבית הוצע למכירה בהסכמה. תכתובות על כך צורפו לתשובת המשיב ברמ"ש -64311-03
- 4 17. גם לאחר החלטת ביהמ"ש קמא מיום 3.5.17, הצדדים עודם יכולים לפעול בשיתוף פעולה
- 5 למכירת הנכסים /או הנכס בלבד אם ברצונם להשיא את התמורה שתתקבל בגינו ולהימנע
- 6 ממכירה כפויה על-ידי הבנק (גם מקום והבר"ע תידחה). דבר לא מונע מהצדדים לעשות כן, והם
- 7 יכולים לעשות זאת גם תוך שמירה על טענות (בעניין תביעת המבקשת לביטול הסכם הממון). "
- 8
- 9 ניכרת מהחלטת בית המשפט קמא, כמו גם מהחלטתי מיום 4.6.17 שצוטטה לעיל, ההתרשמות לפיה
- 10 עתירת המבקשת לפירוק השיתוף בבית (הרושם בחלקים שווים על שם הצדדים) לאלתר
- 11 ודחיית פירוק השיתוף בבית (הגם שאין מחלוקת כי לפי הסכם הממון שאושר וקיבל תוקף
- 12 של פסק-דין לצדדים זכויות בעלות זהות גם בו, חרף הרישום)עוד שתתברר תביעתה לביטול הסכם
- 13 הממון - היא התנהלות הלווקה בחוסר תום-לב.
- 14
- 15 שיקול תום הלב בהעלאת הדרישה לפירוק השיתוף, הוא כאמור אחד מן השיקולים שעל בית המשפט
- 16 לשיקול בהחלטות מחסוג זנא. על דרישה זו, ובחקשור זה, עמד מרופ' רוזן צבי ז"ל בספרו:
- 17 "תום לב הוא מושג שתום בעל רקמה פתוחה. על בית המשפט למלא את המושג תוכן ובעשותו כן,
- 18 הוא ממלא תפקיד נורמטיבי יוצר. הקטגוריות של תום לב לעולם אינם סגורות, לעולם אינם נוקשות
- 19 ולעולם אינן שוקטות על השמרים. הן נקבעות על פי הסטנדרטים הערכיים הראויים של החברה
- 20 הישראלית מעת לעת. כך נוצרים סטנדרטים של התנהלות אשר מופיעים מדי פעם בפעם על פי
- 21 הנסיבות המיוחדות של כל מקרה ומקרה. התפתחותו של העיקרון אינה כדרך של הכללת כללים
- 22 מדאש, אלא מן הפרט אל הפרט.
- 23 כל בסיס כלליהו של העיקרון ודרך התפתחותו נקבע, כי כאשר החוק מעניק לאדם יכולת לבצע
- 24 פעולה משפטית, עליו להפעיל יכולת זו בתום לב. כ שימוש בטענה בדבר קיום סמכות, כמו גם
- 25 שימוש בטענה בדבר היעדר סמכות, כפופים לתום לב. הגשת תביעה היא פעולה משפטית הכפופה
- 26 לעיקרון תום הלב.
- 27 גם זכויות קנייניות – אף במסגרת חוק המקרקעין, תשכ"ט-1969, ותביעות על בסיסן של אלה
- 28 כפופות לעיקרון תום הלב.
- 29
- 30
- 31 גם זכות המוגדרת כמוחלטת כפופה לעיקרון תום הלב. צידוף העיקרון הרחב של תום הלב לכללים
- 32 הספציפיים, שבבר פתחו – ושעניינם החלת עיקרון תום הלב על ביצוע פעולה משפטית, על הגשת
- 33 תביעה ועל שימוש בזכויות קנייניות – מלמד, כי גם תביעה לפירוק שיתוף במקרקעין כפופה לעיקרון

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רמ"ש 17-03-64311 ני.מ.

רמ"ש 17-05-27005 ני.מ.

1 השאלה היא, אילו סטנדרטים ימלאו את תוכנו של עיקרון תום הלב בהקשר של פירוק שיתוף בין
 2 בני זוג, שיקול הדעת של בית המשפט במסגרת עיקרון תום הלב מאפשר התייחסות מיוחדת
 3 לסיטואציה של פירוק שיתוף בין בני זוג, על רקעם של דיני המשפחה בישראל. גמישותו של עיקרון
 4 תום הלב ורקמתו הפתוחה מאפשרים להביא בחשבון את שיקולי המדיניות המיוחדים בסוגיה זו של
 5 הליכי פירוק שיתוף בנכס בין בני זוג. היקף השימוש בעיקרון תום הלב והנסיבות המתאימות
 6 למטרה זו אינם סעונים הגדרה מפורטת מראש. ניתן לומר, כי כאשר אין התובע מפיך שום תועלת
 7 מפירוק השיתוף, או כאשר מטרתו היא לנצל את מצוקתו של האחר ולהפעילם עליו לחצים קשים
 8 ללא הצדקה, הוא משתמש בזכות לפירוק שיתוף בחוסר תום לב. (אריאל רוזן עב, דיני המשפחה
 9 בישראל – בין קודש לחול, הוצאת פפירוס, 1990, בעמ' 466-468).

10
 11 יפים לעניין זה גם דברי בית המשפט העליון (השופט א. לוי) בע"מ 8873/06 פלוני נ' פלונית
 12 (פורסם בנבו, 7.6.2007).

13
 14 השאלה העומדת לבחינתו של בית-המשפט לעניני משפחה היא, לפיכך, מהו אופייה האמיתי של
 15 הסוגיה המונחת לפתחו. מקום בו קשה העתירה לפירוק שיתוף בנכס, בטבורה, לכוננה ממשית
 16 ובת-ביצוע לשים קץ ליחסי הזוגיות בדרך של גירושין, לאמור – כי עניני הדכוש כולם (וסוגיות
 17 נוספות) עומדים על הפרק ומצויים כפני הסדר כולל הנראה באופק, כי אז תגבר מצוות ההלכה
 18 הפסקה, והפירוק יעוכב. ומנגד, ככל שישוד זה חלש הוא ורחוק יותר, בבחינת ניתוקן של הסוגיות
 19 – פירוק השיתוף והסדרת עניני הממון עקב גירושין – זו מזו, כמו גם כשאין תוצאתה של הפנייה
 20 לדיני המשפחה אלא גרימתו של עיכוב ממושך ובלתי מידתי ביכולתו של מי מהצדדים ליהנות
 21 מזכויותיו ברכוש המשותף, כך תחזק הנסייה להכיר במהלך הפירוק כפעולה העומדת לעצמה והיא
 22 ברת מימוש מידי (ע"א 1692/97 גולדברג נ' גולדברג, לא מורסם 25.6.97).

23 8. על יסודה של אותה תכלית ממש, מוסמך בית-המשפט מקום בו הוא נוכח כי ההתנגדות
 24 לפירוק השיתוף והדרישה לדחותו עד לפקיעת הנישואין אין מטרתה אלא סיכול היכולת להגיע
 25 להסכם שלם המעגן כראוי את זכויות הצדדים שניהם – להיעתר לבקשה לפירוק המוקדם. וגם אז,
 26 יוכל הוא להחליט, ככל שנמצא לו טעם לדבר, כי ביצוע הפירוק בפועל יעוכב.

27
 28 9. ועוד אוסיף, כי לעולם תהא שאלת התחרות בה דיברתי כפונה לחיבות תום הלב – הן זו
 29 הכללית (סעיף 39 לחוק החוזים (חלק כללי), התשל"ג-1973) והן זו הקבועה פרטנית באשר לזכויות
 30 במקרקעין (סעיף 14 לחוק המקרקעין). לאמור, מקום בו פועל אחד הצדדים שלא בתום לב, יהא הוא
 31 מושתק מלטעון כי כלל התחרות שהוצג תומך בעמדתו. (שם, סי' 9-7 לפסה"ד).

32
 33 בעניינינו אנו, נראה כי עובר לפרוץ הסכסוך והגשת התביעות ההדדיות לפירוק השיתוף (בחודש ינואר
 34 השנה) אף אחד מהצדדים לא פסק בעובדה שלשניהם זכויות זהות בשני נכסי המקרקעין – הבית
 35 (הרשום בבעלותם בחלקים שווים) והבית (שזכויות המשיב בו מקבילות לזכויות
 36 המבקשת, לפי הסכם הממון שאושר וקיבל תוקף של פסי"ד בין הצדדים עוד בשנת 2011). לצורך
 37 רכישת הבית (שם) ניתן הבית כבטוחה לבנק. לאחר המשבר בין הצדדים, התגוררו

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רמ"ש 17-03-64311 ו.נ.י.

רמ"ש 17-05-27005 ו.נ.י.

- 1 המבקשת והקטינים בבית [REDACTED] (עד עויבתם לאחרונה והשכרת הבית) ואלו המשיב עבר להתגורר
- 2 בבית [REDACTED] (נעודו מתגורר שם). גם לאחר פרוץ המשבר שיתפו הצדדים פעולה לצורך מכירת
- 3 הבית [REDACTED]. המבקשת אינה מסתירה מהי נקודת המפנה להתנערותה מזכויות המשיב בבית
- 4 [REDACTED], ומכאן גם לטעם העיקרי בדרישתה להבחין בין הנכסים:
- 5 "התביעה לביטול המתנה הוגשה בסופו של יום ע"י המבקשת, אך ורק בעקבות התביעות שהוגשו
- 6 כנגדה ע"י המשיב אשר כללו את התביעה לפירוק השיתוף בבית [REDACTED] אשר הוגשה על ידו ביום
- 7 23.1.17 ובעקבות תביעת הגירושין אשר הוגשה על ידו ביום 29.1.17 לבית הדין הרבני, לה כרך את
- 8 כל פרטי הרכוש הנמצאים בבעלותו והחזקתו" (סי' 9 לסיכומי התשובה).
- 9 כך גם התבטאה ב"כ המבקשת בישיבה שהתקיימה לפני ביהמ"ש קמא ביום 17.5.17: "הקש ששבר
- 10 את גב הגמל או שהיה הטרור... הסופי להגשת התביעה... היה שתי התביעות שהוגשו ברצף של 6
- 11 ימים אחת מהשנייה אותה תביעה לפירוק השיתוף בבית [REDACTED] ובבית [REDACTED]... 6-ימים אחרי
- 12 זה תביעת גירושין כרוכה וכל מה שיש לו זה בבית הדין הרבני" (עמ' 2 ש' 19-17 לפרוט.).
- 13
- 14 בנסיבות אלו, דרישת המבקשת שפירוק השיתוף בבית [REDACTED] ייעשה לאלתר, תוך פינוי של המבקש
- 15 ובאופן שהתמורה שתתקבל ממכירת הבית [REDACTED] תשמש להחזרת ההלוואה לבנק ומחיקת
- 16 המשכנתא הרשומה על הבית [REDACTED] – ואלו המבקש לצטרף להמתין עם פירוק השיתוף בבית
- 17 [REDACTED] עד שתתברר תביעתה לביטול הסכם המסון ובהתאם לתוצאותיה (ואולי גם למימוש זכות
- 18 ערעור), היא התנהלות הלוקה בחוסר תום לב. טעם זה מחוק את המסקנה אליה הגיע בית המשפט
- 19 קמא שלא לדחות את פירוק השיתוף בבית בארסוף עד לבית הדין הרבני לביטול הסכם המסון.
- 20
- 21 הגם ששלם אני עם מסקנה זו של בית המשפט קמא וסבור אני כי נעשתה על בסיס איוון ראוי בין
- 22 השיקולים המנחים בפסיקה שהובאו לעיל, אני סבור כי איוון נכון וצודק יותר ייעשה להחלטת בית
- 23 המשפט קמא לפירוק השיתוף בבית [REDACTED] תעמוד בעינה, אך ההחלטה המורה על אופן הפירוק
- 24 (מכירה למרבה במחיר על-ידי באות כוח הצדדים שמונו לכונסות נכסים) תעוכב למיני זמן מקסימלי
- 25 תחום ביותר וידוע מדאש של שנה אחת (שניתן יהיה להקדמה בהסכמת הצדדים או לחילופין
- 26 בהתקיימו של תנאי אחר שיפורש להלן), מתוך תקווה שבמהלכה יעלה בידי הצדדים למצוא לנכס
- 27 קונה באופן עצמאי. מדובר אמנם בדחייה מסוימת של פירוק השיתוף בבית [REDACTED] ובכך סטייה
- 28 מסוימת מהחלטת בית המשפט קמא, אך לדידי מדובר אך באיוון מדויק יותר לשיקולים שהנחו את
- 29 ביהמ"ש קמא בהחלטתו (אשר יושמו על ידו נכונה) תוך שימת לב מיוחדת לאופי השונה של הבית
- 30 [REDACTED] (על פני הבית [REDACTED]), לרצונה הלגיטימי של המבקשת (ויש להניח שגם של המשיב) להשיא

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רמ"ש 17-03-64311 נ' 1

רמ"ש 17-05-27005 נ' 2

1 את התמורה שתתקבל בגין הנכס; ולעובדה שאת רצונו של המשיב לפירוק שיתוף מידי בבית זה יש
 2 לשקול גם על רקע בחירת המשיב ליטול במכוון מבית המשפט קמא את שיקול הדעת והסמכות
 3 להכריע ביתר ענייניהם הרכשיים של בני הזוג ולבצע איזון משאבים כולל נעת כרך עניינים אלו
 4 לתביעת הגירושין אותה הגיש לבית הדין הרבני. אבהיר בקצרה:

- 5
- 6 א. גם הבית וגם הבית (נכסים יוקרתיים. אלא שבעוד שהבית שווין שווין
- 7 המוערך הוא כ-8.8 מיליון ₪, שוויו המוערך של הבית הוא כ-40 מיליון ₪. (כך עולה
- 8 לפי חוזה שמאית ממאי 2017 שהוגשה לבית המשפט קמא ושצורפה לסיכומי התשובה של
- 9 המבקשת). בנסיבות אלו, מטבע הדברים כמות הקונים הפוטנציאליים לבית תהא
- 10 גדולה יותר ויש להניח שמדובר בנכס שמכירתו תצלה בצורה מהירה יותר. יתכן בהחלט כי
- 11 בקשר לבית "אמצעות מכירתו במירב שוויו כרוכה בהמתנה לאיל הון או לאוליגרך
- 12 אשר יתפוזר ב"כטעלת המבקשת (בס' 14 לסיכומי התשובה), אך משבמלאכת איזונים
- 13 עסקינן ומשביהמ"ש קמא הורה על פירוק השיתוף בנכס לפי תביעת המשיב, בהיעדר שיתוף
- 14 פעולה והסכמה בין הצדדים - לא ניתן לדחות את פירוק השיתוף למועד אמורפי ולא מוגדר
- 15 עד שימצא הרוכש המתאים. הגם שהנכס הועמד על-ידי הצדדים למכירה במשך כשנתיים
- 16 טרם פרוץ הסכסוך, בנסיבות המיוחדות של נכס זה, נראה לי באיזון בין רצון המשיב למומש
- 17 מידי לרצון המבקשת לדחייה לא מוגדרת של המימון טובת הצדדים כולם, להשאת התמורה
- 18 שתתקבל, היא שפירוק השיתוף בנכס על דרך של כינוס נכסים למרבה במחיר יושהה לתקופה
- 19 נוספת של שנה.
- 20
- 21 ב. נראה כי לא יכול להיות חולק שמכירה כפייה של הבית בכינוס נכסים על-ידי הבנק,
- 22 על מנת שזה יוכל לפרוע את החלואה שנתן לצדדים (בסך של כ-7 מיליון ₪) שמועד פירעונה
- 23 קרוב - לא תיטיב עם התמורה שיקבלו הצדדים ממכירת הבית. מול אינטרס הקניין של
- 24 המבקשת בפירוק השיתוף רק בבית ורצונו של המשיב להגנות מזבזזותיו בבית
- 25 (שבשלב זה, משלא בוטל הסכם הממון, שרירות הן וקיימות) - מ"ס גם אינטרס
- 26 התא המשפחתי בכללותו. הבית הוא שנמצא בסכנת מימוש על-ידי הבנק ולא הבית
- 27 פירוק השיתוף בבית (שכאמור גם המשיב עצמו עתה לפירוק השיתוף בו)
- 28 והעברת התמורה שתתקבל בגינו לבנק, תסיר את סכנת מימוש הכית ע"י הבנק. מה
- 29 שצפוי להביא בסופו של דבר, בין אם הבית, יימכר בהמשך ע"י הצדדים עצמם באופן
- 30 עצמאי ובין אם באמצעות כינוס הנכסים לפי החלטה על פירוק השיתוף, לתמורה
- 31 פוטנציאלית גבוהה יותר.

**בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים
אזרחיים**

רמ"ש 64311-03-17 תש"ל נ' 14

רמ"ש 27005-05-17 תש"ל נ' 14

- 1 ג. אמרתי כבר שהתנהלות המבקשת שחותרת לכך שהבית [REDACTED] ימומש לאלתר בעוד
- 2 שפירוק השיתוף בבית [REDACTED] יזחה עד שתתברר תביעתה לביטול הסכם הממון ובהתאם
- 3 לתוצאותיה נואלי גם למימוש זכות ערעור), היא התנהלות הלוקה בחוסר תום לב. מן הצד
- 4 האחר, יש לומר כי גם התנהלות המשיב שמחד עותר לפירוק שיתוף כולל בשני הבתים, כל
- 5 נכסי הנדל"ן שבבעלות הצדדים, ומאידך סיכל את האפשרות שיתר הנשאים הרכושיים
- 6 יידונו במאוחד בבית המשפט קמא ונת הגיש תביעת גירושין כרוכת עם אלו לבית הדין הרבני),
- 7 צורחה למדי, וצריכה להילקח בחשבון, מקום בו בית המשפט מתבקש לבחון עשיית שימוש
- 8 בסמכותו להשעות זכות קניינית של חדרש פירוק שיתוף או לעכב ביצוע פירוק השיתוף.
- 9 פירוק שיתוף פירוץ רק בסוג אחד של נכסים, תוך ידיעה שיתר ענייני הרכוש, לרבות כל הרכוש
- 10 שבבעלות המשיב יידון בערכאה אחרת בעתיד, במועד שלא ידוע ולא ניתן לשליטה על-ידי
- 11 בית המשפט קמא, אינה תופעה רצויה. עם זה, במקרה דנן, השעיית זכויות המשיב לפירוק
- 12 השיתוף בבתים עד שיוכחע יתר ענייני הרכוש בבית הדין הרבני, הוא סעד קיצוני מדי שנראה
- 13 שלא יתרום לאף אחד מהצדדים למכיוון שבמקרה דנן ממילא אף אחד מהצדדים לא מעוניין
- 14 לרכוש זכויות רעהו באחד מהבתים, בדרך של איוון כולל או בכלל, וממילא אם לא ימומש
- 15 הבית [REDACTED] בזמן הקרוב ותמורתו תשמש להחזר ההלוואה לבנק, ימומש הבית [REDACTED]
- 16 ע"י הבנק, גם שלא בחסכמת הצדדים). דחייה מסוימת ומוגדרת מראש במועד בו פורק
- 17 השיתוף בבית [REDACTED] יש בה כדי להיטיב עם המבקשת ואינה פוגעת באופן בלתי מידתי
- 18 ברצון המשיב לפירוק שיתוף מידי וכולל
- 19
- 20 למקרה בו עיכוב ביצוע פירוק השיתוף בבית [REDACTED] מהווה פגיעה קשה משהערכתי בזכויות
- 21 המשיב, שטוען בתשובתו כי רצונו העקבי כבר למעלה בשלוש שנים בפתירת "דף חדש בחייני"
- 22 ובמקרה שכריכת כל יתר ענייני הרכוש לבית הדין הרבני לא נעשתה על-ידו חלילה כדי לעכב
- 23 חלוקת יתר הזכויות הרכושיות בין הצדדים – מוכן אני ללכת ככרת דרך נוספת לכיוון
- 24 המשיב: יוסדרו ענייני הרכוש שנכרכו בתביעת הגירושין בבית הדין הרבני בפסק-דין חלוט
- 25 או בהסכם בין הצדדים עוד במהלך השנה הקרובה – יסתיים באותו המועד ויכוב ביצוע
- 26 פירוק השיתוף בבית [REDACTED] והחלטת בית המשפט קמא המורה על דרך הפירוק (מכירה
- 27 למרבה במחיר על-ידי באות כוח הצדדים שמונו לכונסות נכסים) תשוב אל מכונה.
- 28
- 29 בטרם סיום, ומשהחלטתי היא שלא לקבל את ערעור המבקשת לביטול החלטת ביהמ"ש קמא בכל
- 30 הנוגע לפירוק השיתוף בבית [REDACTED], מבקש אני להתייחס לטעם שהביא אותי להיעתר לבקשת
- 31 המבקשת לעיכוב ביצוע החלטת ביהמ"ש קמא מיום 27.2.17 בהקשר זה. כאמור, ביום 30.4.17

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רמ"ש 17-03-64311 נ' ג.א.

רמ"ש 17-05-27005 נ' ג.א.

1 נעטרתי לבקשת המבקשת לעיכוב ביצוע פירוק השיתוף בבית [REDACTED]. כפי שצוין בהחלטה, הדבר לא
 2 נעשה מטעמי המבקשת שהובאו בבקשה, אלא מהטעם שלא היה ברור לי כיצד ניתנה החלטה לפירוק
 3 השיתוף בבית [REDACTED]. בשעה שילדי בני הזוג (חלקם בגירים וחלקם קטינים) לא היו צד לתובענה
 4 ומשנטען על ידי הצדדים כי יש להם זכויות בנכס "גם אם אובליגטוריות כשל המשיב". יצוין כי גם
 5 במסגרת הבקשה וגם במסגרת התשובה לא ביצעו הצדדים הכחנה ברורה בין זכויותיהם בנכס לפי
 6 הסכם הממון לבין הזכויות שהוענקו לילדיהם באותו הסכם. רק לאחר קריאת תשובת המשיב לבקשת
 7 רשות הערעור נמעיין בהסכם הממון למדתי כי במסגרת ההסכם הצדדים בחרו להבחין במפורש בין
 8 זכויותיהם בנכס לבין זכויות ילדיהם (הגם שהעניקו להם ביחד 1/3 מהזכויות בבית). בסעיף 2(ה)
 9 להסכם נאמר כי "מוסכם על הצדדים, כי רק הסכמה של שניהם יחדיו תוכל לקבוע לעניין השימוש
 10 /או אופן החלוקה /או אופן המימוש של חלקם של ילדי בני הזוג בנכס הנ"ל המגיע לכדי שלישי לכל
 11 הילדים יחדיו. מוסכם כל הצדדים, כי העובדה שהסכימו להקנות שלישי מהנכס [REDACTED] /או כל
 12 נכס אחד שיירכש במקומו /או בסמים שיתקבלו מהנכס, לטובת כל ילדיהם, אין בה כדי להקנות
 13 לילדים או למי מהם, זכות לדרוש את חלקו בכל צורה שהיא, לרבות בנכס, /או בדמי שכירות מהנכס
 14 /או בכספים שיתקבלו ממכירת הנכס וזכות ההקניה ואופן ההקניה ניתנים ל[REDACTED] בלבד (המבקשת
 15 והמשיב ש"ש), כאמור לעיל, בהסכמת שניהם. האמור לעיל אינו סותר את העובדה, כי [REDACTED] (המשיב
 16 ש"ש) יוכל לממש את חלקו שלו בנכס, לרבות, תשלום חלקו בדמי שכירות עד למימוש, עם מתן
 17 הודעה בכתב שלו אל [REDACTED] או ההיפך".

18 מן המקובץ עולה כי לפי הוראות הסכם הממון לא הוקנו לילדי הצדדים כל זכות להתערב בעניין
 19 מימוש הבית [REDACTED], זאת להבדיל מהזכות שהוקנתה למשיב בהיענתן עובדה זו הרי שהחלטתי
 20 בבקשה לעיכוב ביצוע ניתנת על בסיס הנחה שגויה לפיהן זכויות הילדים בבית "אובליגטוריות כשל
 21 המשיב" ואינה יכולה עוד לעמוד.

22 עם זאת, אבהיר, כי אין באמור לעיל כדי לגרוע מהזכויות שהוקנו, ככל שהוקנו, לילדי בני הזוג (נ
 23 שניים עדיין קטינים), בתמורה שתתקבל ממכירת הבית [REDACTED] לכשיימכר, ובית המשפט קמא ייתן
 24 דעתו על כך במסגרת סמכות הפיקוח שלו על הליכי הפירוק.

סוף דבר

1. הערעורים מתקבלים באופן חלקי:

